

УДК 793.31:78(8)

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2025.6.02.07>**Пінчук Ольга**

доцент кафедри хореографії, ХНПУ
імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна
email: kaf-choreography@hnpu.edu.ua

Бондаренко Євген

здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти, спеціальності
024 Хореографія, факультету мистецтв, ХНПУ
імені Г.С. Сковороди, Харків, Україна
email: kaf-choreography@hnpu.edu.ua

Pinchuk Olga

Associate Professor of the Department of
Choreography H. S. Skovoroda Kharkiv National
Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine
email: kaf-choreography@hnpu.edu.ua

Bondarenko Yevhen

Recipient of the second (master's) level of higher
education, specialty 024 Choreography, Faculty of
Arts H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical
University, Kharkiv, Ukraine
email: kaf-choreography@hnpu.edu.ua

СИСТЕМАТИКА МУЗИЧНО-ПЛАСТИЧНИХ МОДИФІКАЦІЙ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИХ БАЛЬНИХ ТАНЦІВ

Метою дослідження є не лише виявлення та систематизація сценічних форм латиноамериканських бальних танців, а й окреслення їхньої ролі у сучасному культурному просторі. Латиноамериканські танці розглядаються як особливий пласт хореографічного мистецтва, що поєднує традиційні етнічні мотиви з естетикою глобалізованої сцени. У центрі уваги – музично-пластичні модифікації, які забезпечують адаптацію танцю до різних жанрових і сценічних форматів.

Методи та методологія. Дослідження ґрунтується на комплексному підході, що поєднує структурно-функціональний аналіз (визначення внутрішньої логіки та взаємозв'язків між музикою і пластикою), культурно-історичний метод (простеження еволюції латиноамериканських танців від народних витоків до сучасних сценічних форм) та порівняльно-аналітичний підхід (зіставлення різних моделей сценічної інтерпретації). Особливу увагу приділено систематизації сценічних форм, що дозволяє окреслити їхню типологію та функціональні особливості.

Результати. Результати дослідження показують, що латиноамериканські бальні танці функціонують як складне та багатопланове художнє явище, що поєднує естетичні, культурні та комунікативні виміри. Виділено три основні групи латиноамериканських танців – народні, соціальні та бальні – кожна з яких характеризується специфічною ритмічною організацією, композиційною структурою та виконавською лексикою. Запропоновано детальну класифікацію основних музично-пластичних модифікацій латиноамериканського бального танцю на сцені, включаючи хореографічні мініатюри, камерний або груповий танець, театральний танець, танцювальні шоу та хореографічні вистави. Ці форми інтерпретуються як гнучкі структури, що синтезують музику, пластику та драматургію, підтримуючи баланс між традиційними мотивами та інноваційними засобами виразності.

Висновки. Латиноамериканський бальний танець визначається як динамічна та багатофункціональна галузь сучасного хореографічного мистецтва. Він постійно адаптується до нових соціокультурних та естетичних парадигм, трансформуючись із кодифікованої спортивної дисципліни у виразну сценічну форму. У процесі жанрової гібридизації та впровадження мультимедійних і перформативних технік танець набуває нових художніх вимірів, стає засобом комунікації та культурного діалогу. Запропонована класифікація створює теоретичну основу для подальшого осмислення еволюції цього феномена та розвитку сучасних досліджень у галузі танцю.

Ключові слова: латиноамериканські танці, сценічні форми танцю, музично-пластичні модифікації, хореографічна вистава, танцювальне шоу, культурна інтеграція, художня трансформація, перформативна еволюція.

SYSTEMATICS OF MUSICAL AND PLASTIC MODIFICATIONS OF LATIN AMERICAN BALLROOM DANCES

Object. The aim of this study is to identify and systematise the stage forms of Latin American ballroom dances in the context of their musical and plastic modifications.

Methods & methodology. The study uses a structural-functional, cultural-historical and comparative-analytical approach, combined with elements of systematisation of the stage forms of Latin American ballroom dancing.

The results of the study show that Latin American ballroom dances function as a complex and multi-layered artistic phenomenon that combines aesthetic, cultural and communicative dimensions. Three main groups of Latin American dances are distinguished – folk, social and ballroom – each of which is characterised by a specific rhythmic organisation, compositional structure and performance vocabulary. A detailed classification of the main musical and plastic modifications of Latin American ballroom dance on stage is proposed, including choreographic miniatures, chamber or group dance, theatrical dance, dance shows and choreographic performances. These forms are interpreted as flexible structures that synthesise music, plasticity and dramaturgy, maintaining a balance between traditional motifs and innovative means of expression.

Conclusions. Latin American ballroom dancing is defined as a flexible, multifunctional branch of contemporary choreographic art that constantly adapts to new sociocultural and aesthetic paradigms. In the process of genre hybridisation and the introduction of multimedia and performative techniques, it is transforming from a codified sporting discipline into an expressive stage form. The proposed classification forms the theoretical basis for understanding the evolution of this phenomenon and the development of contemporary dance research.

Keywords: Latin American dances, stage dance forms, musical-plastic modifications, choreographic performance, dance show, cultural integration, artistic transformation, performative evolution.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Процеси трансформації, які відбуваються у хореографічному мистецтві сьогодення, зумовили подальші філософські роздуми про природний зв'язок людини з навколишнім світом, ґрунтовні дослідження фізичних можливостей тіла виконавця як мистецького матеріалу, а також упровадження потенцій різних видів мистецтв й сучасних інноваційних технологій у балетмейстерську практику.

Реакція на ці зміни спричинила стрімке зростання темпів розвитку сучасної бальної хореографії, зокрема латиноамериканських танців, що супроводжувалося різноманітними трансформаціями вже існуючих танцювальних форм – побутових, сценічних, змагальних. Хореографічна форма, з одного боку, залишалася заснованою на традиційних, канонічних підходах, а з іншого – легалізувалася в нових,

осучаснених інтерпретаціях. «Прикладом цього є активний розвиток комерційної бальної хореографії – створення спеціальних танцювальних постановок для кіноіндустрії, реклами, fashion-шоу, музичних кліпів відео формату, різноманітних телевізійних програм, переважно у форматі реаліті та ін.» (Pavlyuk, 2018, с.104).

З огляду на відчутне зростання інтересу шанувальників до сучасних бальних танців в умовах сьогодення, яке передусім пов'язане з розширенням можливостей танцювального середовища, можна стверджувати, що проведення даного дослідження є своєчасним та обґрунтованим.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Джерельну основу дослідження складають наукові доробки, присвячені історії формування та розвитку стильових особливостей бальної хореографії у вітчизняному контексті (Ю. Васютяк, М. Кеба, Т. Павлюк, М. Спінул, Д. Шариков).

Особливості сценічної бальної хореографії розглядаються у наукових працях О. Вакуленко (2021), О. Гомирева (2022), Р. Гриценюк (2020), А. Криць (2020), Т. Павлюк (2018).

До важливих інформаційних джерел належить значний відеоматеріал, розміщений в Internet, як-от, всесвітньо відомі телевізійні танцювальні шоу DWTS та SYTYCD (США), «Танцюють всі!» та «Танці з зірками» (Україна), танцювальне шоу Дерека Хафа «Symphony of Dance» чи «Burn The Floor».

Формулювання цілей та завдань статті.

Мета дослідження полягає у виокремленні, визначенні та упорядкуванні сценічних форм латиноамериканських бальних танців.

Виклад основного матеріалу.

Латиноамериканські танці – узагальнене поняття, афілійоване з різноманітними стилями танцю, які походять із культур Мексики, Центральної Америки, частин Південної Америки та Карибського басейну, колонізованих іспанцями та португальцями. Багато традиційних латиноамериканських танців відбивають змішання корінних, африканських та іспанських впливів, які поширилися по всьому регіону. Чимало з них характеризуються живими й вибуховими ритмами, барвистим вбранням та пристрасними темами.

У сучасному науковому вимірі концепт «латиноамериканські танці» корелюється з трьома групами танців, а саме:

- автентичними народними танцями (Baile Folklorico) широкого регіону Латинської Америки, прикладом яких є Хоропо (Югорро, Венесуела), Куэка (Суеса, Чилі), Чакара (Chacarera, Аргентина) та інші;

- соціальними латиноамериканськими танцями – певними формами хореографічних практик, де танець слугує засобом комунікації, дозвілля, розваги та особистісного зростання, визначальною ознакою яких є імпровізація як «спонтанна взаємодія з танцювальним партнером заради задоволення в процесі виконання кроків та рухів, що найбільше подобаються» (Cohen-Stratynier, 2001; Гриценюк, 2020). До цієї групи зазвичай відносять Сальсу, Бачату, Меренгу, Мамбо, Кізомбу, Зук, Кумбію, Пачангу, Данзон, Бомбу та інші;

- латиноамериканськими бальними тан-

цями (Latin Ballroom Dances), або спортивними танцями, які репрезентують п'ять різноманітних музично-танцювальних стилів, що мають витоки в різних культурних традиціях: афро-кубинській (Самба, Румба, Ча-ча-ча), іспанській (Пасодобль) та афроамериканській (Джайв).

Унаслідок стилізації, уніфікації, класифікації та творчої діяльності видатних балетмейстерів – засновників латиноамериканських (бальних) танців Уолтера Лерда (Walter Laird) та П'єра Цюрхер-Марголе, відомого як «Месьє П'єр» (саме так до нього зверталися колеги та учні) (Вакуленко, 2015, с. 25), автентичні народні танці були адаптовані до європейської танцювальної традиції для навчання, проведення мистецьких і спортивних змагань та інших подібних заходів. Основними особливостями цієї групи танців є синкопований ритм, різні позиції в парі, а також виразність, динамічність і енергійність виконання.

Як підкреслюють дослідники, «це партнерські танці чоловіка й жінки, художньо-образна форма яких репрезентує гендерну взаємодію, а сам танець взаємопов'язаний із поняттями «connection» – з'єднання та «lead and follow» – керівництво (ведення) та підпорядкування (слідування)» (Pinchuk & Bondarev, 2023, р.470).

Категорія латиноамериканських танців вирізняється унікальними особливостями, зумовленими їхнім культурним походженням та жанрово-стильовою специфікою, як-от: дуетний танець у традиційній парі чоловіка й жінки як прояв гендерної ролі; синкопа у ритмах, яка відбивається у тривалості кроків за ударами чи зміцненням першого (акцентованого) кроку на слабкий удар; різноманітне змістовне навантаження (характер) – грайливе-спокуслива Ча-ча, жартівливо-визивний Джайв, драматичний Пасодобль, чуттєво-мелодійна Румба та запальна Самба; концепція «connection» (з'єднання, взаємодія) та «lead and follow» (вести та слідувати) як підґрунтя танцювального процесу (виконавства); поліваріантність положень в парі (27 за W. Laird); багатство ритмічних конструкцій та характерна музична платформа, що відбиває стильові особливості, зокрема музичний розмір та темп.

Латиноамериканські танці як соціально-культурний феномен володіють інтегративною репрезентативністю (муль-

тифакторною ідентифікацією) – спільною приналежністю до різних сфер:

- мистецтва – як одного з його видів – бальних танців;
- спорту – як однієї з дисциплін танцювального спорту (Latin American dances, Latin Show Dance, Latin Formation);
- суспільної взаємодії – насамперед як засобу спілкування, що підпорядковується визначеному й чіткому етикетному регламенту (певному кодексу поведінки та етикету) і слугує формою самовираження, яка підкреслює соціальний статус і витонченість, а також демонструє танцювальну майстерність.

Вони є унікальною духовною практикою осмислення реальності крізь призму краси, що трансформується у метафоричну й художньо-образну форму та покликана впливати на внутрішній, духовний світ людини за допомогою всього арсеналу зображальних і виражальних засобів, особливо через творчість митців – художні твори – плід художньої творчості, який відповідає певним категоріям естетичної цінності, у якому в пластично-образній формі втілено задум його творця-балетмейстера.

Навіть найпростіший латиноамериканський танець, що віддзеркалює визначений внутрішній, душевний чи емоційний стан, характер або вдачу, незмінно змістовний та образний, а його музично-танцювальні форми – побутові, сценічні, спортивні, що репрезентують замкнуті, стійкі танцювальні структури, у межах яких розвивається хореографічна тема, є трансформацією внутрішнього світу взаємин та гендерної взаємодії чоловіка й жінки.

Творчі практики балетмейстерів сучасності тісно пов'язані з пошуком зручних для нової хореографії структурних рішень, зокрема виникнення нових танцювальних форм, бо, на думку Л. Мови, саме «індетермінізм і випадковість сприяли відкриттю в танці незвіданих шляхів до звільнення від академічних кліше, виявленню нових хореографічних можливостей, дозволили відновити хореографічну лексику шляхом створення незвичайних рухів, небачених раніше їх комбінацій» (Мова, 2017, с.158).

Формоутворення в мистецтві, зокрема в хореографічному, – це процес створення художньої форми, що ґрунтується на його функ-

ціональних, естетичних, конструктивних характеристиках та суспільних цінностях, у якому митець обирає та комбінує зображально-виражальні засоби та художні прийоми для втілення свого задуму в естетично виразний мистецький об'єкт.

Як ключова категорія процесу формування, на думку М. Кісіль, формоутворення містить такі складові: «систему поглядів на основну ідею та процес встановлення та творення форми ... відповідно до авторського задуму, принципового напрямку, структури, форми та прийомів формоутворення» (Кісіль, 2010, с.8).

Хореографічні форми притаманні всім видам танцю. Однак кожному танцювальному стилю чи жанру характерні власні, виняткові, автентичні форми, що інтегрують у собі такі складові як тіло виконавця, сюжет (зміст), композиція та зображальні й виражальні засоби.

Диференціюють такі хореографічні форми, як-от: побутові, сценічні, спортивні (за призначенням); малі та великі (за часовими рамками); сольні, дуетні та ансамблеві чи малі, групові, ансамблеві та масові (за кількісним складом виконавців); симетричні та асиметричні (за парністю танцюристів); хореографічні мініатюри, сюїти, сценки, картини, спектаклі, шоу (за жанрово-семантичними ознаками). Сталі, які мають конотовану структуру, що робить їх чітко визначеними та доступними для вивчення і виконання, та нові хореографічні форми – музично-пластичні модифікації. «Конотація – це сукупність емоційного, оцінного, експресивного та стилістичного компонентів» (Федорів, 2012, с. 189).

До побутових форм латиноамериканських танців належать лінійні та партнерські танці із визначеною або вільною послідовністю рухів (композицією), як-от «Макарена» – лінійний танець визначеної композиції, який виник на основі однойменного синглу іспанського вокального дуету Los del Río, композитора Антоніо Ромеро Мюнхе (1992 р.). Фантастична перформативна вокально-хореографічна шоу-версія «Макарени», що набрала 75 955 560 переглядів, була репрезентована André Rieu & Los del Río у м. Маастрихт (Нідерланди) 21.02.2020 р. під супровід всесвітньовідомого оркестру Йоганна Штрауса (диригент, скрипаль – André Rieu) (André Rieu, 2020).

До спортивних формацій відносять специфічні дуетні форми – конкурсні варіації латиноамериканських танців (в індивідуальних дисциплінах Latin і Ten Dance) та змагальні композиції латиноамериканського Show Dance (у дисципліні Show Dance Latin), а також особлива ансамблева форма – «формейшн» (у командній дисципліні Formation – competitions in the Latin American dances).

Невизначеною до сьогодні залишається класифікація (упорядкування, систематизація, систематика) музично-пластичних модифікацій сценічних латиноамериканських бальних танців.

Сценічний танець (естрадний, концертний чи театральний – performance) розглядається А. Крисем «як один із провідних різновидів хореографії, що передбачає наявність публіки та створення виконавцями сценічного образу засобами специфічної танцювальної лексики певних систем, наприклад, бальних танців» (Крись, 2020, с. 152). Він репрезентує найвидовищніший напрям хореографічного мистецтва, який вирізняється закінченістю (досконалою цілісністю) музично-хореографічної форми, синтезованим характером танцювальної лексики, нагодою застосування можливостей інших видів мистецтва, як-от: мистецтва слова, музичного, театального, образотворчого, дизайну, циркового та ін.

Перегляд та аналіз різноманітних відеоджерел – інтернет-ресурсів, трансляцій всесвітньовідомих танцювальних телепроектів «So You Think You Can Dance?» (Велика Британія), «Dance With the Stars» (США), національних телевізійних проектів «Танці з зірками» та «Танцюють всі» (Україна), танцювального шоу «Burn the Floor» (Австралія), хореографічних постановок компанії «A Puro Tango», танцювального шоу Дерека Хафа (США) та ін., дозволив виокремити музично-пластичні модифікації сценічного бального танцю, зокрема латиноамериканського, а саме: хореографічна мініатюра, груповий танець, театралізований танець, хореографічне шоу та хореографічний спектакль.

Музично-пластичні модифікації сценічного бального танцю – це різновиди наявних танцювальних форм, що постають завдяки трансформації окремих елементів – рухів, композицій, рисунка, темпоритму чи характеру.

Вони зберігають взаємозв'язок музики й пластики, водночас створюючи новий художній образ через поєднання різних хореографічних технік, стилів і жанрів, доповнених виразно-зображальними можливостями сценічного простору, інших видів мистецтва та сучасних технологій.

Хореографічна мініатюра – це сюжетний або безсюжетний, закінчений за змістом та формою, обмежений за часом (приблизно до трьох хвилин) і кількістю виконавців (від однієї до шести осіб) танцювально-сценічний перформанс.

Усталеними жанрово-семантичними формами мініатюри в бальній хореографії є дует (duet) – танець чоловіка та жінки; тріо (trio) – танець у трьох, «любовний трикутник»: два чоловіки та жінка або, навпаки, чоловік і дві жінки; квартет (quartet) – танець чотирьох виконавців, як-от: два танцювальні дуети, жінка та три чоловіки або чоловік і три жінки; квінтет (quintet) – танець п'ятьох виконавців, насамперед три чоловіки та дві жінки або одна жінка та чотири чоловіки.

Груповий танець (group dance) – камерний танець від шістьох до дев'яťох виконавців (секстет, септет, октет, а також нонет). Секстет (sextet) – танець шістьох виконавців, найчастіше це три танцювальні дуети або одна партнерка та п'ять партнерів, чи навпаки; септет (septet) – танець сімох виконавців; октет (octet) – танець вісьмох виконавців, зокрема формейшн на чотири пари виконавців; нонет (nonet) – танець дев'ятьох виконавців.

Театралізований танець – сценічний ансамблевий танець, який репрезентує обмежену за часом (4-6 хвилин) та кількістю виконавців (5-10 танцювальних дуетів) музично-танцювальну дію, що інтегрує у собі різні стилі та форми, ключовою ознакою якого є видовищність і театральність. Вона дозволяє використовувати акробатику, різноманітні трюки та підтримки, феєричні костюми, аксесуари, візаж і реквізит, пандуси та подіуми, трибуни й підйомники, освітлення, декорації, різноманітні театральні ефекти тощо.

На думку М. Погребняк, «поняття «театральний танець» розкривається як об'єднуюча назва стильових напрямів і форм танцю в межах різних видів, жанрів, стилів театального мистецтва, конкретні прояви яких можуть бути

обмеженими або не обмеженими сценою театру» (Погребняк, 2020, с.42).

З іншого боку, як вважає R. Copeland, театральний танець «визначається як танець, що включає театральні елементи, такі як декор, костюми та освітлення. Ця концепція розглядає театральність як адитивний процес, припускаючи, що танець стає “театральним” шляхом інтеграції елементів з інших видів мистецтва, таких як складні костюми, декорації, освітлення та музика» (Copeland, 1985, р.174).

На наш погляд, враховуючи лексичні та жанрово-стилістичні особливості бальних танців, зокрема латиноамериканських, а також часові межі ансамблевої форми танцю, доцільним вважаємо використання лексеми «театралізований» замість «театральний».

Яскравим прикладом театралізованого танцю є неймовірні, феєричні, вражаючі публіку та глядачів танцювальні композиції у виконанні суддів, серед яких «королева латини» Ширлі Балас, та тренерів легендарного танцювального шоу *Strictly Come Dancing* на телеканалі BBC, зокрема хореографічна постановка *Higher* (див. приклад виступу: *The Strictly Judges and Pros wow the audience with an incredible performance, BBC Strictly 2023* – відео на YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=0oWStFnIUhc>), побудована на матеріалі латиноамериканського танцю Ча-ча-ча з елементами танцювального стилю *Vogue* та вкрапленими рухами Пасодобля й Аргентинського танго. Вона була представлена у старовинному бальному залі *Tower Ballroom* у Блекпулі 16 вересня 2023 р. У композиції використано декорації (живі – образно-пластичні мізансцени та штучні), яскраві костюми й реквізит, фірмовий грим, різновисотні подіуми, підлогові проєкції та освітлення.

Танцювальне шоу – синтетичний мистецький феномен, велика складна хореографічна форма, у якій інтегруються елементи різних танцювальних систем (класичного, народно-сценічного, бального та сучасного танцю), акробатики й побутової пластики, а також музичного, зокрема вокального, циркового, театального мистецтва та сценографії, що перебирає суттєве видовище навантаження, створюючи тотальну атмосферу феєричності, грандіозності, багатогранності та багатоплановості.

Танцювальне шоу, яке, на думку Т. Павлюк, «сублімуючи деякі аспекти шоу-бізнесу, наприклад, видовищність, презентативність, інтерактивність, гедоністичність, залучення до участі відомих особистостей та ін. з танцювальними елементами» (Pavlyuk, 2018, с. 103), зберігає притаманну провідному хореографічному жанру самодостатність. У танцювальних шоу значна увага зосереджується на сценографії, яка, за визначенням О. Гомиревої, «конотується як просторове, декоративне, пластичне, образне, світлове, технічне вирішення театральної вистави і має багато складових, які формують цілісний візуальний образ спектаклю» (Гомирева, 2022, с. 685).

До специфічних компонентів художньо-візуального оформлення шоу слід віднести кінематографічні ефекти, приміром, підлогові проєкції та елементи доповненої реальності (*Augmented Reality, AR*). Хореографічна вистава є складною художньою системою, логічним розвитком класичного балетного спектаклю, яка має специфіку, що увібрала в себе його композицію, форму, драматургію та основні постановочні прийоми. На думку О. Вакуленко, «хореографічна вистава – триєдність хореографії, музики та сценографії, що являє собою концентрацію нелінгвістичних знаків, звернену до невербального сприйняття глядача» (Вакуленко, 2021, с. 104).

У хореографічній виставі, створеній на матеріалі латиноамериканських танців (приміром, «Кармен», балетмейстер Вадим Єлізаров), виняткового «значення набуває “візуальний текст” як сукупність хореографічного та сценографічного, що разом з аудіальними складовими – музичним супроводом – є носієм сюжетного змісту вистави» (Вакуленко, 2021, с. 104), оскільки в ній відсутні вербальні елементи, які мотивують, розвивають події та пояснюють дії й ситуацію.

Висновки. У ході проведеного дослідження систематизовано основні форми музично-пластичних модифікацій латиноамериканських бальних танців, що постають як результат художньої трансформації усталених танцювальних структур під впливом сучасних культурно-естетичних тенденцій. Визначено, що латиноамериканські бальні танці функціонують як синкретичний феномен, у якому

поєднуються мистецькі, спортивні та соціально-комунікативні аспекти, а їхня сценічна форма виявляє особливу здатність до інноваційного переосмислення традиційних моделей.

Доведено, що музично-пластичні модифікації сценічного бального танцю репрезентують варіативні форми хореографічної виразності, які утворюються шляхом зміни або комбінування окремих структурних компонентів – рухової лексики, композиційної побудови, рисунка, темпоритму, динаміки та характеру виконання. Їхня художня сутність полягає у створенні нового сценічного образу, що поєднує музичну та пластичну структури з елементами театралізації, сценографії та мультимедійних технологій.

На основі аналізу сучасної сценічної практики виокремлено п'ять основних різновидів музично-пластичних модифікацій латиноамериканських бальних танців: хоре-

ографічну мініатюру, камерний (груповий) танець, театралізований танець, танцювальне шоу та хореографічний спектакль. Кожен із цих різновидів відображає певний рівень синтезу хореографічних, музичних, театральних і візуально-пластичних компонентів, демонструючи широкий спектр сценічних можливостей бального танцю в сучасному мистецькому просторі.

Визначено, що сценічні латиноамериканські бальні танці виявляють себе як багатовимірною художньою системою, у якій гармонійно поєднуються традиція та інновація, канонічність і експеримент.

Перспективи подальших наукових розвідок убачаються у вивченні семіотичних, естетичних і перцептивних аспектів сценічних форм латиноамериканських бальних танців у контексті новітніх тенденцій світового хореографічного мистецтва.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- BBC Strictly Come Dancing. (2023, September 16). The Strictly judges and pros wow the audience with an incredible performance | *Strictly Come Dancing* [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=0oWStFnIUhc>
- Cohen-Stratiner, B. (2001). Social dance: Contexts and definitions. *Dance Research Journal*, 33(2), 121–124. <https://doi.org/10.2307/1477809>
- Copeland, R. (1985). Theatrical dance: How do we know it when we see it if we can't define it. *Performing Arts Journal*, 9(2-3), 174. <https://doi.org/10.2307/3245521>
- Гомирева, О. (2022). Мистецтвознавчий аналіз сценографії: сучасні тенденції оформлення вистав. *Grail of Science*, (14–15), 685–687. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.05.2022.127>
- Гриценюк, Р. А. (2020). Соціальні танці в соціокультурному просторі ХХІ ст.: спортивно-змагальний аспект. *Мистецтвознавчі записки: збірник наукових праць*, (38), 79–84. <https://doi.org/10.32461/2226-2180.38.2020.222089>
- Кісіль, М. В. (2010). *Концепції формування костюму в західноєвропейському дизайні ХХ століття: Витоки, розвиток, тенденції* (Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства). Харківська державна академія дизайну і мистецтв. <http://search.nbuv.gov.ua/publ/REF-0000286359>
- Крись, А. І. (2020). Генеза та розвиток сценічного бального танцю (VIII ст. до н.е. – XVI ст. н.е.). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, (2), 151–156. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2020.220422>
- Мова, Л. В. (2017). Музичне формування у танцях постмодерн. *Наукові записки* [НПУ імені М. П. Драгоманова]. Серія: Педагогічні науки, 134, 156–164. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. <http://nz.npu.edu.ua/article/view/144936>
- Павлюк, Т. С. (2018). Бальна хореографія в сучасному медійному просторі. *Культура і сучасність*, (2), 101–105. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2018_2_18
- Pinchuk, O. I., & Bondarev, P. S. (2023). Peculiarities of partner interaction in Latin American dances. In *Science and society: Modern trends in a changing world. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference* (pp. 21–27). MDPC Publishing. <https://surl.lt/rehnspl> [in Ukrainian]
- Погребняк, М. (2020). *Нові напрями театрального танцю ХХ – поч. ХХІ ст.: історико-культурні передумови, крос-культурні зв'язки, стильова типологія* [Монографія]. Полтава: ПП «Астрая». <http://dSPACE.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23397>
- Rieu, A. (2020, February 21). André Rieu & Los Del Rio - Macarena [LIVE in Maastricht] [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=MMRVbhbIkjk&t=235s>
- Федорів, М. (2012). Конотативний компонент лексичного значення похідних іменників з латинськими суфіксами на позначення осіб німецької та української мов. *Науковий часопис НПУ*

імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство), 4, 187–191. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_8_2012_4_29

Вакуленко, О. М. (2015). П'єр Цурхер-Марголе – фундатор стандартів латиноамериканської програми бальних танців. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, (33), 25–30. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.33.2015.158282>

Вакуленко, О. М. (2021). Художній простір хореографічної вистави та герменевтика. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, (1), 103–107. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2021.229563>

REFERENCES

BBC Strictly Come Dancing. (2023, September 16). The Strictly judges and pros wow the audience with an incredible performance | Strictly Come Dancing [Video]. *YouTube*. <https://www.youtube.com/watch?v=0oWStFnIUhc> [in English].

Cohen-Stratynier, B. (2001). Social dance: Contexts and definitions. *Dance Research Journal*, 33(2), 121–124. <https://doi.org/10.2307/1477809> [in English].

Copeland, R. (1985). Theatrical dance: How do we know it when we see it if we can't define it. *Performing Arts Journal*, 9(2–3), 174. <https://doi.org/10.2307/3245521> [in English].

Homyrieva, O. (2022). Mystetstvoznavchyi analiz stsenohrafi: Suchasni tendentsii oformlennia vystav [Art studies analysis of scenography: Modern trends in stage design]. *Grail of Science*, (14–15), 685–687. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.05.2022.127> [in Ukrainian]

Hrytseniuk, R. A. (2020). Sotsialni tantsi v sotsiokulturnomu prostori XXI st.: Sportyvno-zmahalniyi aspekt [Social dances in the sociocultural space of the 21st century: Sports and competitive aspect]. *Mystetstvoznavchi Zapysky: Zbirnyk Naukovykh Prats*, (38), 79–84. [in Ukrainian]

Kisil, M. V. (2010). *Kontseptsii formoutvorennia kostiumu v zakhidnoevropeiskomu dyzaini XX stolittia: Vytoky, rozvytok, tendentsii* [Concepts of costume formation in Western European design of the 20th century: Origins, development, tendencies] (Author's abstract of PhD dissertation). Kharkiv State Academy of Design and Arts. <http://search.nbuv.gov.ua/publ/REF-0000286359> [in Ukrainian]

Krys, A. I. (2020). Henezha ta rozvytok stsenichnoho balnoho tantsiu (VIII st. do n.e. – XVI st. n.e.) [Genesis and development of stage ballroom dance (8th century BC – 16th century AD)]. *Visnyk Natsionalnoi Akademii Kerivnykh Kadriv Kultury i Mystetstv*, (2), 151–156. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2020.220422>

Mova, L. V. (2017). Muzychne formoutvorennia u tantsiakh postmodern [Musical structuring in postmodern dances]. In *Naukovi Zapysky* [Natsionalnoho Pedahohichnoho Universytetu imeni M. P. Drahomanova]. Serii: Pedahohichni Nauky (Vol. 134, pp. 156–164). Kyiv: NPU Publishing. <http://nz.npu.edu.ua/article/view/144936> [in Ukrainian]

Pavliuk, T. S. (2018). Balna khoreohrafiia v suchasnomu mediinomu prostori [Ballroom choreography in the modern media space]. *Kultura i Suchasnist*, (2), 101–105. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2018_2_18

Pinchuk, O. I., & Bondarev, P. S. (2023). Peculiarities of partner interaction in Latin American dances. In *Science and society: Modern trends in a changing world. Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference* (pp. 21–27). MDPC Publishing. <https://surl.it/rehnspl> [in Ukrainian]

Pohrebniak, M. (2020). *Novi napriamy teatralnoho tantsiu XX – poch. XXI st.: Istoryko-kulturni peredumovy, kros-kulturni zviazky, stylova typolohiia* [New directions of theatrical dance of the 20th – early 21st centuries: Historical and cultural prerequisites, cross-cultural relations, stylistic typology]. Poltava: PP “Astraia.” <http://dSPACE.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23397> [in Ukrainian].

Rieu, A. (2020, February 21). André Rieu & Los Del Rio - Macarena [LIVE in Maastricht] [Video]. *YouTube*. <https://www.youtube.com/watch?v=MMRVbhblKjk&t=235s> [in English].

Fedoriv, M. (2012). Konotatyvnyi komponent leksychnoho znachennia pokhidnykh imennykiv z latynskymy sufiksamy na poznachennia osib nimetskoi ta ukrainskoi mov [Connotative component of derived nouns with Latin suffixes denoting persons in German and Ukrainian]. *Naukovyi Chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 8: Filolohichni Nauky (Movoznavstvo i Literaturyznavstvo)*, 4, 187–191. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_8_2012_4_29 [in Ukrainian]

Vakulenko, O. M. (2015). Pier Zurcher-Margole – fundator standartiv latynoamerykanskoj prohramy balnykh tantsiv [Pierre Zürcher-Margole – the founder of Latin American ballroom dance standards]. *Visnyk KNUKіM. Serii: Mystetstvoznavstvo*, (33), 25–30. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.33.2015.158282>

Vakulenko, O. M. (2021). Khudozhnii prostir khoreohrafichnoi vystavy ta hermenevtyka [Artistic space of choreographic performance and hermeneutics]. *Visnyk Natsionalnoi Akademii Kerivnykh Kadriv Kultury i Mystetstv*, (1), 103–107. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2021.229563> [in Ukrainian]

Надійшла до редакції / Received: 21.10.2025
Рекомендовано до друку / Accepted: 03.11.2025